

۱۳۴۹ اسفندماه
۱۳۹۱ محرم الحرام
۱۹۷۱ مارس
چهارشنبه ۵

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مژووح مذاکرات مجلس شورای ملی روز چهارشنبه (۱۲) اسفند ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
۲- ادامه بحث در کلیات گزارش کمیسیون
بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور.
۳- ختم جلسه - تعیین موقع جلسه بعد.

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئيس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود
(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با حاضر - آقایان :

دکتر اسفندیاری - آموزگار - بختیاری پور - مهندس ناصر بهبودی - دکتر رشتی - دکتر رضوانی - دکتر صدر طباطبائی - خانلر قراچورلو - پرسنور مخبر فر همند - مهندس معینی - مهندس معینی زند - دکتر یزدانپناه.

غائبین موضع - آقایان :

مهندس آزادلان - بهادری - پردلی - پرویزی - بانو تربیت - مهندس جلالی نوری - خواجه نوری - روحانی مهندس رباحی - سلیمانی کاشانی - دکتر ضیائی - ضیائی احمدی - دکتر فربود - دکتر منین - تیمسار وحدانیان - دکتر بیگانگی .

۲- ادامه بحث در کلیات گزارش کمیسیون بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور

رئيس - وارد دستور میشوند کلیات لایحه بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور مطرح است آقای دکتر المولی تشریف بیاورد.

دکتر المولی - جناب آقای رئیس، همکاران

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۳۵

زبانه میکشید. گروه زیادی از خاناتین وطن علیه مصالح ملی قیام کرده بودند و میخواستند عظمت شاهنشاهی مارا در هم بگویند ولی اراده راسخ و اندیشه توانای شاهنشاه ما موجب شد که نه تنها آن سلطنت خود را بگیرد بلکه از آن مملکت آشفته و برآز هرج و مرچ. امروز صاحب مملکتی بشویم بائبلات و امنیت وبارشد بی سابقه اقتصادی و رفاه و آسایش عمومی و باجرای برنامه وسیع اقلابی مملکت مازانظر پیشرفت اجتماعی و سرعت اقتصادی در دنیا کشور نمونه ای شده است (صحیح است) اقدام اخیر شاهنشاه درباره نفت نه تنها موجب شده است که حقوق حقه ملت ایران در منابع طبیعی خود تأمین شود بلکه این اقدام موجب شده است که همه کشور های صاحب نفت و بلکه همه کشور های صاحب مواد خام که روز گاران درازی است مورد استثمار قرار گرفته اند در سایه این اندیشه گرانبهای حقوق حفظ واقعی خودشان برستند (صحیح است) درود برای شاهنشاه با این اندیشه های بزرگ (احسن - آفرین) ماباید بگوئیم در این مملکت هر چه از آسایش و امنیت و سعادت و پیشرفت داریم هر چون وجود شاهنشاه و اقدامات درخشنان رهبر انقلاب ماست (صحیح است) مادر دید نداریم که روز بروز از برگشت این اندیشه و افکار تسلیح زیادتری عاید همه طبقات ملت ایران خواهد شد (اشاء الله) ما اگر امروز از این لایحه بودجه دفاع میکنیم برای است که معتقدیم دولت حزبی متأتفق پیدا کرده است که بهترین لایحه بودجه ممکن را بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم کند (صحیح است) باید باد آوری کنم بودند دولتها و اشخاصی که خلی ادعا داشتند دولتهای بودند، نخست وزیری بود که خیال می کرد از زیر پتو میشود مملکت را اداره کرد موقع حرف زدن بقول خودش حرفاهاي خلی بزرگ میزدولي دیدیم عملی انجام نمیشد و می فهمید عمل چقدر کار مشکلی است ایراد گرفتن و گفتن این که لایحه بودجه خوب نیست باید چنین و چنان باشد خلبان سهل است اماده ای اگر موقعاً بشود لایحه بودجه ای را باید ارقام و اطلاعات بمجلس شورای ملی بدهد آن دولت دولت موفق است و خوشبختانه آن دولت خدمتگزاره بوده است (صحیح است) بنده برای نمونه چند نمونه از این لوایح بودجه را بعض همکاران عزیز میرسانم. این لایحه

جلسه ۲۲۵

میباشد ولی چون باخاتمه یافتن مهرماه باستی موجبات پرداخت حقوق و کمک و مزایای کارمندان و خدمتگزاران و مخارج دیگر کشور از بابت ماه مذکور فراهم گردد لهذا ماده واحده ذیل تقدیم و تصویب آنرا استدعا نمایند. قانون اجازه پرداخت یکدوادهم مهرماه ۱۳۳۱ - ماده واحد - بوزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و کمک و مزایای کارمندان و خدمتگزاران و مصارف مستمر وغير مستمر وزیر مستمر وزارت خانه ها و ادارات و بنگاههای دولتی و سایر مخارج کشور از بابت مهرماه ۱۳۳۱ بر طبق قانون اجازه پرداخت تیرماه سال جاری مصوب ۱۲ مرداد ماه ۱۳۳۱ از محل درآمد عمومی کشور پرداخت نماید « این آن دولت است با آن همه حرفاها این دو تا لایحه بودجه یکدوادهم است که بالاجبار آمده است در آخر ماه به مجلس داده واستدعای تصویب آنرا کرده بگذریم آن دولت چه میکرد من و خلی از دوستان دیگر با آن مسعودی که اینجا هستند و خلی از دوستان دیگر با آن دولت سرجنگ و سینز داشتم همین آقایان فرهادپور و مؤید امینی از مبارزین بودند (خانم تربیت - بنده را هم بفرمائید) کاملاً صحیح است سرکار خانم تربیت هم همیشه در مبارزات اجتماعی بودند به صورت بندنه خواستم اسماً ببرم علت اینکه اسم بردم دوستان مطبوعاتی بودند. در زمان آن دولت روزنامه نگاران از تعذیبات و تجاوزات آن دولت باز از این ملت ایران روزهادر این مجلس منحصراً بودند و عده زیادی از دوستان در خارج مأمور اداره روزنامه ها بودند آن نخست وزیری که روزی دربشت همین تربیون برای آزادی غش میکرد وقتی نخست وزیر شد او لین دشمن آزادی شد روزی که اگر یک دولتی قبل از آن بر روزنامه هانگاه چپ میکرد بشدت اعتراض میکرد و وقتی که خودش نخست وزیر شد تنهای روزنامه های مازا توافق نکرد بلکه چاپخانه هارا هم چاپاول و غارت میکردند (مسعودی - همه روزنامه نگاران در بذر بودیم) یعنی معتقد بود و باصطلاح بر روزنامه کار اوچنین بود روزنامه هارا توافق نمیکرد ولی مدیر روزنامه و سردبیر را می گرفت و چاپخانه را راغارت میکردند بعد هم می گفت آزادن چرا بتشر نمیکند روزنامه ها همچنانی داشتند نمکانی (مسعودی) دشتمان از گویند آزادی (مسعودی) مسلمان این چنین باید باشد. معتقد باز از

فکر و دمکراسی هستیم ما معتقد هستیم اقلیت و هر کس از افراد ملت ایران باید باید عقیده اش را راجع بکارهای دولت بگویند و اهمیت سالم بکند (صحیح است) ایراد گرفتن بسیار ساده است، بسیار آسان میشود ایراد گرفت ولی اگر کسی آمد ایراد گرفت و گفت باین دلایل باین بودجه ایراد داریم و معتقد هستیم با این پیشنهادات این بودجه عالی تر و کار مملکت بهتر میشود بعقیده من این سازنده است والا آمدن و اینجا گفتن اینکه در سد دز خاک جمع میشود پر میشود این را بقابل شاهنشاه بزرگ مافرمودند و کاملاً صحیح است اما این به آن معنی نیست که در این مملکت ما باید سازی را موقوف کنیم این چیزی نیست که ما فقط تهرا در دنیا عمل بکنیم اینها را متهرا نمیسازیم هر کس که بخواهد کاری بگیرد را دارد همین آقای گلسرخی وزیر منابع طبیعی چند روز پیش سخنرانی کرده بودند این جامی خوانم اشاره کرده بودند اگرسدز و سفیدرود پر شد دلائلش از نظر علمی کشاورزی این است که مراعن ایران روز بروز وال است چهارتی بی رویشده و این موجب شده با بارندگی سیل آسا این خاکها وارد این مدها شود و این سدها پر میشود یکی از پیشنهادهای ایشان این بود که باید از چرای بی رویه دام در مراعن جلوگیری شود و پیشنهادهای دیگر و برنامه هایی که وزارت منابع طبیعی داریم که نهاد کاری است که اینهم یکی از آن راهها است (مسعودی) - زودتر از ایشان هم اعلیحضرت همایونی در فرمایش اشان فرمودند همینطور آب اگر قرار باشد که مسامعت شویم که چون در یک سدی مقداری خاک رفته است پس باید سد سازی موقوف شود ما با آن عقیده ای نداریم پس باید سر اساخت باید کار صحیحی کرد و باید آن زمکنی را بموقع انجام داد و باید کاری کرد که این سدها پر شود این راه دارد ما اولین مملکتی نیستیم که سد سازی میکنیم قبل از ما کرده اند باید برویم عمل انجام بدیم و کار صحیح بکنیم بهر حال این جمله معتبرهای بود دیم عرض میرسم بمنابع طبیعی علت اینکه بادم آمد از کارهای آن دولت بخاطر آن جبهها و فشار و تبعیدهایی بود که روزی در این مملکت به طبقه آزاده مملکت وارد شد که می گفتند اقتصاد بدون نفت مردود است و ما زیر چنین باری نمی رویم که منابع نفتی مانع طبل بشود در آمد نفت مابجیب کشورهای دیگر بروند تا آن بول در بانکهای مختلف

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۲۳۵

بلوکه بشود ما با آن تزمیخالف بودیم و تا آخرین حد توائی هم مبارزه کردیم و امروز سر بلند و مفتخریم که در اجرای همان تر به این نتیجه رسیدیم ولی بینیم شاهنشاه بزرگ ما که آن روز نفت را ملی فرمودند بالقدام آنچه خود وضعی بوجود آوردند که در برنامه سال آینده ۱۸۰۰ میلیون درآمد ملت ایران تنها از منع نفی اش است حرف آنچه بود؟ می گفتند از این ۱۸۰۰ میلیون دلار شما صرف نظر نکنید این پول برود بجیب شیخ نشین ها که قدرت خرج خوبی ندارند و در نتیجه در بانک های خارجی میمانند و آن کشور ها از آن پول ها استفاده نکنند چون منافع خداوندان نفت و منابع سیاست استعمالی و استماری در این بود که منافع نفتی ملت ایران تعطیل شود تغییر مستقیم در دو ماہه خرداد و تیر ۱۳۳۳-۱۳۳۴ ماده واحده بوزارت دارای اجازه داده مشود حقوق و کمک و مزایای کارمندان و خدمتگزاران و مصارف مستمر و غیر مستر وزارت تاخته ها و ادارات و بنگاه های دولتی و سایر مخارج کشور را بابت خرداد و تیر ماه ۱۳۳۳ در حدود $\frac{۲}{۳}$ اعتبارات سال ۱۳۳۲ بوده است که می تواند بودجه ۴۸۱ میلیارد ریالی تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی بکند که ۱۸۲ میلیارد از این پول صرفاً اختصاص بکار عمرانی دارد اما یک نخست وزیر دیگری که مذکور شد تغییر مستقیم وزیر دارایی بدمضای ایشانهم پای این بودجه مملکتی است (شاره به لایحه بودجه تیر ماه سال ۱۳۳۳ کشور) (ایلخانی پور آنها با ماهیت قوم خوش هستند) عرض کنم که صحبت کردن خیلی آسان است وقتی صحبت می کردند همین ها وقتی توی خانه ایشان می نشستند ادعاهای عجیب و غریبی داشتند بخوبیکه انسان فکر می کرد وقتی اینها متصدی کاری شوند چه کارهای درخشان و برجسته ای انجام خواهند داد ولی همین آقایان وقتی متصدی کارمی شوند وقتی حکومت بلستان سپرده می شود در همان لحظات اول با دو مصالحه مملکت را بهم میزند اعلان می کنند مملکت ایران گرفت ولی معهذا هنوز ضوابط علمی و ضوابط صیح در مسائل مختلف بخصوص در مسائل بودجه ای در مملکت حاکم نبود بودجه ای که بعداً داده میشد این بودجه سال ۱۳۳۲ لاقل آن روتق اقتصادی که از سرعتی برخوردار بود ناگهان متوقف گردد و هنوز ما عاقب آن روزهای را می بینیم ولی خوشقت هستیم که در سایه اندیشه شاهنشاه و اراده قوی پیشوای ملت ایران بسرعت آن چنان روبه بیشرفت می رویم که این قبیل اقدامات وصولی داشته يك ارقام را هم می خواستند خرج کنند

جله ۲۳۵

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۵

کم هم داشتند همین بودجه سال ۱۳۳۵ در آمد ۱۵ میلیارد هزینه ۱۹ میلیارد بوده شما ببینید مملکتی که در سال ۱۳۳۵ بودجه ای داشته ۱۵ میلیارد در آمد و ۱۹ میلیارد هزینه این همان مملکت است که در سال پنجماه ۴۸۱ میلیارد ریال در آمد دارد مقایسه کنید از سال ۳۵ تا حالا مشود ۱۴ سال در این ۱۵ سال که در اثر اراده شاهنشاه و رهبری صحیح مملکت این دولت توائی است بودجه ۴۸۱ میلیارد ریالی که ارقام ریز در صورت آن هست به مجلس شورای ملی بدهد (صحیح است) یعنی باید گفت در آمد مملکت در این مدت ۱۵ سال ۳۲ برابر شده است این آن پیشرفتی است که برای مافتخار آمیز است این آن ملت ایران و هم دنیا شاهنشاه ما احترام میگذارند بخاطر ملت ایران میخواستند اتفاقاً افتخار میکنیم علت اینکه هم این رهبری صحیح است (صحیح است) این رقم است دلم میخواست آقای رامبد که معمولاً عادتشان این است دوست عزیز بنده (ابراهیمی - ماهستیم فرمایشان را بفرمائید) شان آزادی همین است که ما حرفا های هم دیگر را گوش بدیم و شما هم از حرفا های ما بدبان نیاید مخصوصاً دوستاییکه ما نماینیم نطقهای ۵ ساعته آنها را گوش دادیم بالاخره ما نماینده مجلس هستیم منطق را باید قبول کنیم خوشبختانه چون در صورت مذاکرات ثبت میشود امیدوارم که دوست عزیز ما جناب رامبد این را مطالعه بفرمایند که هم بایشان میدهم (بهرامزاده ابراهیمی - بنده از طرف ایشان معذرت میخواهم ایشان تا چند دقیقه دیگر تشریف می آورند) بهر صورت مظوره توجه بود (فرهادپور - ماهم از طرف حزب نشسته ایم گوش میکنیم آقای رامبد هم از طرف حزب صحبت کردند) (عباس میرزا زاده آقای رئیس نطق نشسته میکند) ما معتقد باز از ای این نکات را اینقدر معتقد به آزادی هستیم که باید این نکات را رعایت بکنیم هیئت دولت هم میتواند بگوید چون جناب آقای دکتر یگانه میایند می نشینند بهمه و وزراء اطلاع میدهند پس کافی است شان آزادی این است، شان مجلس شورای ملی این است که بشیوه حرفا های یکدیگر را بشنیم ما از کلام شما پندت گیریم نیکوئیم شما از کلام ما پندت گیرید لااقل مطالب مار اشنود (دکتر فریور مامرت گوش میدهیم دوستان شما هستند که قطع کلام میکنند) اتفاقاً فراموش

بودجه را بمجا سداد و هفتاد پیش متصویب کردیم و همانطور که عرض کردم با کمال سر بلندی و افحصار از دولت خدمتگزاران صدیق شاهنشاه استند) و افحصار هم میکنم که بادو دولت مبارزه کرد دولت مصدق دولت این دست است این دولت در اجرای نیات شاهنشاه گام بر میدارد مملکت در زمان دولت هویدا بصورت فوق العاده پیش رفته و نیات شاهنشاه بخوبی اجرا شده (ایلخانی پور - اکبریت ملت ایران پشتیبان ایشان است) من متأسفانه می بینم که بعضی از دولستان می آیند وقتی ارقام موقیت آمیز را می خوانند میگویند شناس است یعنی چه شناس است دولتی تشکیل شده از طبقه تحصیل کرده مملکت شب و روز فعالیت میکند، زحمت میکند، کار میکند، توفیق پیدا میکند خوب خیلی دولت های دیگر هم شناس داشتند ولی باین توفیق عظیم نرسیده اند پس چراما خودمهانرا گول بزنیم مملکت باید موفق شود فرق نمیکند هر کس توanst باین مملکت خدمت کند در اجرای نیات شاهنشاه خدمتگزاری صادق باشد مورد تایید مال است (خانم تربیت - در تمام دوره مشروطیت هیچ دولتی موفق نشده که در دوره زمامداری بودجه اش را به برآورده برساند) من هم سر کارخانم تربیت عرض کردم دولت در سال ۱۳۵۱ بودجه را ب مجلس داده و همان کس که این بودجه را بمجا ساخته بخواهد کرد بمحض یافتن طبقه زارع یابنام عمران روستا خرج کنداش از طبقه مرغه وثروتمند مالیات زیادتری بگیرد و از طرف دیگران پول را بخواهد که این است که از طبقه میکند خدمت کشیده اند که این بودجه از طبقه میکند هر کس توانست مطلب این نیست که یک دولت باید بخوبید که من اینقدر در آمد دارم و اینقدر خرج دارم در بودجه حقایق زیادی است مسئله عدالت اجتماعی است برای اینکه در رقم مالیات مستقیم ملی بینم افزایش در آمد خیلی سریع است یعنی چه؟ یعنی ایکه سیاست دولت این است که از طبقه از هم سر کارخانم تربیت عرض کردم دولت در سال ۱۳۵۱ بودجه را ب مجلس پول را بخواهد که چنان خواهد کرد بمحض یافتن طبقه زارع یابنام عمران روستا خرج کنداش از طبقه مرغه وثروتمند مالیات زیادتری بگیرد و از طرف دیگران اینکه نخست وزیر شد مملکت را ورشکسته اعلام کرد لایحه بودجه ۱۵ میلیارد در آمد ۱۹ میلیارد هزینه و چهار میلیارد هم کسر داشت والآن بودجه بعد از ۱۵ سال ۳۲ برابر شده یعنی این دولت موفق شده سطح رقم در آمد مملکت را در مدت خدمت بعجای بر ساند که بایک رقم ۳۲ برابر مواجه هستیم اراده شاهنشاه در استیقای حقوق جمهه ملت ایران موجب شده است که در آمدن هنگفتی کشور ما و کشورهای عضو او پیک بسرعت اضافه شود اراده شاهنشاه موجب شده است که تمام کشور های صاحب نفت و صاحب مواد خام در دنیا بایک وضع تازه ای روبرو شوتد این آننهضنی است که در دنیا بوجود

اقدامی است که در مملکت ما برای همیشه این بردگی مملکت پیاده کنیم و بتوانیم قدمهای سریع برداریم و بینم اقتصادی ازین رفته است. اگر در سالهای اخیر اقتصادی ازین رفته است. اگر در سالهای اخیر دولت سعی کرده صنایع مملکت پیش برود صنعتی شدن کشاورزی در این مملکت بوجود باید برای همین است که آن نیروی کار اضافی ما از میان نزد و آن نیروی کار گیر ایرانی با استثمار گر داده نشود ما اگر بگیر مزرعه ای داریم باید در کنارش کارخانه پارچه بافی هم داشته باشیم تابتوانیم از هرچهاره بسرعت پیش برویم خوب دوستان اختصاص داده هیچ دولتی قبل ازاوامر عمران روتانتوجهی نداشت یکی از پدیده های انقلاب ایران نهضت وسیع عمران و آبادی در امر روتانتها است که ۱۵ میلیون از طبقات ضعیف مردم ایران در روتانتها بسرمیرندانی دولت برای اولین بار در لایحه برنامه چهارم نهضت ملی بیان توافق بوده و کشاورزی مملکت را باین سرعت پیش برد و کشاورزی مملکت را در حد امکان، چون اینجا گفته شد کارخانه دودکش دارد اینطور نیست من خودم در کمیسیون برنامه بودم عده ای از دولستان ما آمده بودند در یک جا کارخانه قند می خواستند پولش هم بود مزرعه اش هم بود ولی دولت می گفت صنایع چندر من بعد اکثر رسیده و اگر بخواهیم صنعت قند را در آن منطقه توسعه بدیم نمیشود کارخانه تعطیل میشود وقتی ملت ایران توانت احتیاجات مصر فی خودمن را از قند و شکر تأمین بکند دیگر احتیاج به تولید بیشتر از آنرا ندارد هدف این است که مابتواتیم احتیاجات را در داخل مملکت تأمین کنیم و الابرای دولت خیلی ساده بود ده کارخانه قند هم اجازه بدهد تأسیس بشود و بعد هم ورشکست بشوند یکمده ای می گفتند هدف ایجاد دودکش است نه هدف صنعت سالم برای زفاف مردم و برای کشاورزی مملکت و برای کشاورزی می باشد صنعت و کشاورزی باهم پیش برود سازمان ملل متحده و کارشناسان آن مطالعه کرده اند وضع در آمدرا درینجا کشور، کشورهای کشاورزی و کشورهای صنعتی در آمد کشورهای صنعتی بسرعت بالارفته و در آمد کشورهای کشاورزی بهیچوجه سرعتی تداشته دو درصد سه درصد بیشتر نبوده یکمده از علمای اقتصاد و اجتماع این را میدانید یکچه تغییر کرده اند چون علمای اقتصاد مغرب زمین احساس کردند و دیدند که نمیشود بردگی رادر دنیا امروز ادامه داد و بردگی ازین رفته اینها یک بردگی اقتصادی در دنیا بوجود آورده اند یعنی یک کشور کشاورزی پنجه تولید کند بفروش کیلویی مثلاً ۱۰ تومان بیک کشور بودجه دولت بیشتر هدفش اجرای برنامه های اقتصادی و استعماری و آن بنده را تبدیل پارچه میکند میدهد متى ۸۰ تومان (جوانشیر - این توری همان استعمالی است) یعنی ثمره کار هشت نفر داده شود بجای ثمره کار بیک نفر و در حقیقت نیروی کار هفت نفر از آن کشور کشاورزی نسبت آن کشور صنعتی بشود این اسمش آن بردگی نخست وزیر شدید از بودجه در آمد نفت ۵۵٪/ بکار عمرانی

بدولت هویدا باید تبریک گفت (صحیح است - احتست) که در سال (۵۱) رقم پیشینی ۱۱۴ میلیارد بالا بن سرعت و پیشرفتی که هست انشاء الله خیال می کنم که از رقم ۲۰۰ میلیارد دهم پیشتر بشود. اینجا مقایسه دیگری دارم چون من سعی دارم عرب‌آضم را با عدد و رقم بگویم که مستند باشد. برنامه عمرانی ۷ ساله اول در سال ۲۷ تصویب شد رفعی کمی خواستند خرج بکنند و قانونش تصویب شده جمعاً در ۷ سال ۲۶ میلیارد ریال بوده اما در مدت ۷ سال دوره برنامه اول ۶ میلیارد عمران ریال خرج عمران شده یعنی از سال ۲۷ تا حال حساب کنید در سال ۲۷ کمتر از یک میلیارد در سال صرف کار می‌شده در سال (۵۰) ۱۸۲ میلیارد چون ۶ میلیارد که به ۷ سال تقسیم شود از یک میلیاردم کمتر می‌شود بنابر این حالا ۲۰۰ برابر اضافه شده یعنی در مملکت اگر در سال ۲۷ دولتی می‌آمد اینجا می‌گفت یک میلیاردم خواهیم خرج عمران بکم امروز دولت سریعی مادولت‌حربی ایران نوین دولت حزب پاسدار انقلاب می‌گوید دولتی که در سال ۲۷ کمتر از یک میلیارد صرف کار عمران اش بوده من می‌خواهم در سال (۵۰) ۱۸۲ میلیارد خرج عمران بنکن این آفرین و تحسین ندارد؟ مابشماریک می‌گوئیم آقای هویدا (صحیح است) حالا بقول معروف یک حاشیه‌ای هم اینجادارد که آن روز بعلت وضع نامنی که بوجود آورده بودند تشنج و ناراحتی خیانت پیشگان بخش خصوصی قادر بر سرمهیه گذاری هم نبود در برنامه چهارم دولت برنامه داد که ۳۳۰ میلیارد هم بخش خصوصی سرمایه گذاری بکند که طبق آمار و اعدادی که موجود دارد ۳۳۰ میلیارد زیادتر شده یعنی اگر مابین رقمران خواهیم دنظر بگیریم من آماری ندارم شاید آقای هزاره داشته باشند اگر در مقیاس سال ۲۷ و سال ۵۰ سرمایه گذاری بخش خصوصی و عمومی را باهم مقایسه کنند من خیال می‌کنم سیصد بر این‌شده است این کار در مملکت ما دنبال کارهای عظیم شاهنشاه است که آراده فرمودند در آمد نفی مادر ظرف ۵ سال ۳۶۰۰ میلیون دلار اضافه شود. روز گاری متوجه شدند این‌شده نفت می‌گفتند این بولهارا مانگیریم و دیگران بگیرند و در بانکهای خارج بلوک بکنند و آن کشورها بهره‌برداری کنند، ملت ایران بی‌مارستانهاش

وقتی لایحه برنامه اینجا مطرح بود و دولت رقم ۸۱۰ میلیارد سرمایه گذاری بخش خصوصی و عمومی را اینجا مطرح کرده بود که ۴۸۰ میلیارد سرمایه گذاری بخش عمومی و دوست بود در روزنامه های خارجی می‌دیدیم که می‌گفتند این برنامه، برنامه ای جاه طلبانه است و اصلاح این برنامه قابل اجرانیست مگر امکان دارد که دولت بتواند در ظرف ۵ سال ۴۸ میلیارد صرف کار عمرانی بکند؟ بنده افتخار دارم که آنروز از آن لایحه برنامه در این ساخت مقدس مجلس دفاع کرد محالا بینیم که این برنامه که بنظر خیلی ها، آنها که از مطلعین جهانی بحساب می‌پنداشند خیلی از کسان دیگر در داخل مملکت ما جاه طلبانه بود حالا بکجا رسیده است و این کاری که انجام شده واقعاً غیرقابل تصور است و ماقون در متن کار هستیم توجه نداریم آن ۴۸۰ میلیارد را بانصورت می‌خواستند تقسیم بکنند سال ۷۸-۴۷ میلیارد سال ۸۷-۴۸ میلیارد سال ۹۶-۴۹ میلیارد، سال ۱۰۵-۵۰ میلیارد، سال ۵۱-۱۱۴ میلیارد ولی رقمی که امروز دولت آورد و می خواهد خرج کند ۱۸۲ میلیارد است یعنی برای سال آینده آن برنامه ای که عده‌ای معتقد بودند جاه طلبانه و غیر قابل اجراست، نه تنها دولت توفیق آنرا پیدا کرده که آن حد برسد بلکه امروز رقم آن ۱۰۵ میلیارد به ۱۸۲ میلیارد رسیده و این موقبیت و رقم عظیمی است که در بودجه مملکت چشمیگیر است و انتخاب آمیز است ممکن است دریک وزارت‌تخانه‌ای حقوق کسی، ماشین کسی از این اشکالاتی که هست پیش آید خودمان هم با آن سروکار داریم و از این قبیل اشتباہات بکنیم ولی اینها در مقابل این ارقام درشت ارقام افتخار آمیز نه تنها قابل اغماض است بلکه اصلاً قابل طرح و بحث نیست (صحیح است) ماباید دولتمندان را یاری-کنیم‌ستاید کنیم که در این برنامه ها توفیق پیدا کنند که بجای ۱۰۵ میلیاردی که باید در سال ۵۰ در امور اجتماعی خرج کند و قانون آن تصویب شده است و در همین مجلس امروز این دوستی داشتند و در صد و ۶۶ در صد و در امور دفاع از ۵۸ در صد به ۷۷ در صد اینجا صحبت از آموزش و پرورش شد می‌بینیم که ۳۰ میلیارد به این کار اختصاص داده شده بهداشت و درمان ۱۴ میلیارد و عمران شهر و روستا ۵ میلیارد بهم اجتماعی و بازنیستگی ۱۰ میلیارد رفاه اجتماعی ۳ میلیارد، کشاورزی ۱۶ میلیارد، تأمین آب ۱۲ میلیارد تأمین برق ۱۵ میلیارد، صنایع ۲۰ میلیارد، نفت و گاز ۱۴ میلیارد، ارتباطات ۲۷ میلیارد، مخابرات ۱۷ میلیارد ما اگر لبای این ارقام را که اینجا هست بشکافم می‌بینیم رقم هزینه برای کارهای اداری آن چیزی که در دستگاهها ازین می‌برد نسبت آن رقمی که صرف کارهای توسعه اقتصادی و اجتماعی می‌شود نسبتاً کم است. این آن برنامه که موقبیت دولت است که توانسته از این مبلغ وصولی خودش ۱۸۲ میلیارد صرف کارهای عمرانی بکند من باید می‌باید

اختصاص داده شده بود ولی شما هم کردید توافق هم بیدا کردید امروز ۸۰ در صدر آمد نفت بکار عمرانی اختصاص دلده شده آرزوی مایا این است که شما موفق بشوید روزی تمام در آمد نفت را بکار عمرانی اختصاص بدید آن روز روز بزرگی برای ملت ایران است که ما توانیم آنچه از منابع طبیعی مملکت بدست می‌اوریم صرف کار عمرانی بکنیم اینجا صحبت از تلف شدن سرمایه بود، سرمایه تلف نمی‌شود اگر شما پسول نفت را گرفتید راه ساختید، کارخانه ساختید اینها برای مملکت سرمایه است، خود ذوب آهن برای مملکت در آمد دارد، پتروشیمی در آمد دارد خوشبختانه برای اطلاع آن دسته از دوستان ارگانی را می‌خوانم ایکاش کتابی بود آورده بود و میدید کشور ما از نظر منابع نفتی چقدر غنی است جناب رامبدید اند بنده هم میدانم هر دو آن کتاب را خوانده ایم ماجزو آن مالکی هستیم که خوشبختانه منابع طبیعی ماغنی است بخصوص منابع نفتی مان ولی این غنی بودن منابع نفتی ما موجب تحویل این کتابی بود آورده بود و میدید کشور مخواهد شد که ما در این کار تبدیل کنیم من تا آنچه ای که خبردارم در هیئت دولت برای اینکه بودجه وزارت‌تخانه با بودن هزاران اولویت‌مقداری اضافه شود در این مورد بحث ها و مطالعات زیادی است صورت می‌گیرد و توجهات مختلف آن و ضرورت آن مسلم شود این جناب نخست وزیر با افزایش بودجه آن وزارت‌تخانه موافقت نمی‌کنند و همانطور که در کمیسیون بودجه گفته شد خیلی از وزارت‌تخانه‌های داشتند می‌خواهد که بودجه شان اضافه شود ولی نمی‌شود چون هدف این است که بیشتر بعمران مملکت پردازند و خرج کنند و کمتر صرف امور جاری بشود هر چیزی از جناب این ملکت از مالیات مستقیم و غیر مستقیم و سایر منابع دیگر تأمین نبود ما اگر بتوانیم در آمد نفت را صرفاً بکار عمرانی اختصاص بدهیم باز یکی دیگر از بزرگترین موقبیت‌های دولت است که من آرزو می‌کنم این موقبیت نصب دلت هویدا بشود (انشاء الله) اما بینیم افزایش چه بوده در همین بودجه کل، نسبت به سال چهل و نه (۴۹) ۲۲/۶۲ در صد افزایش داشته بودجه عادی ۳۰ در صد بودجه عمرانی ۲۳ در صد مالیات مستقیم ۲۰ در صد غیر مستقیم ۲۱/۳ در صد نفت ۳۴ در صدر آمد متفرق ۳۱ در صد دیگر مطلبی را خدمتستان عرض می‌کنم می‌دانیم که در همه ممالک اعتقاد داشت که باید مالیات

معطل شود و بمقدم بجهات پول دوم رتبه آجر بدند اما دولت واین حزب آمده میگوید من از امر و زی بعد تمام مواد اولیه بایستی بر اساس این تراشنهای هر دنیا عرضه بشود و خواهد شد و دنیا از این فکر شاهنشاه مامبلیاردها بهره برداری خواهد کرد و از نظر اجتماعی مطلب بسیار مهم است که ثابت شد در مشرق زمین اراده ها آنچنان قوی و استوار است که هر شاهنشاه توفيق پیدا کرده تبریک میگیرند و کمک میکنند و بروزی از هر کجای دنیا باید در این سرزمین نمیتواند مبادرات بین المللی بدست دولت ما در کنفرانس اوپک عملی شد از نظر اهمیت آن راهنم بفرمایند بنده هنوز عرايضم شروع شده است اينها مهم مقدمه است من هنوز در صفحه اول يادداشت هایم هستم (عباس میرزا). این هنوز از نتایج سحر نظیر آقای دکتر الموتی است، منتظر باشد تا صحیح دولت صحبت شان بد مد البته جناب آقای هويدا بعد تشریف میآورند و دیگر تکمیل نمیشود این طلس را شکست این آقای جوانشیر خوشخانه دیدیم که شاهنشاه ما اراده فرمودند تمام افراد صاحب فکر و آنها میکنند و آنها میگذرند روزی مشود این طلس جناب افسانه تمام شد و اموروز الحمد لله همه زندایم و شاهدیم و میبینیم که این طلس شکست و این خداوندان نفت و این کارتها و این تراستها و این غولها که در دنیا برای چهارچهار حقوق حقه ملتهای در حال توسعه تشکیل شده بود مضمحل شدند و کشورهای صاحب مواد اصلی توفيق ازیزی پیدا کردن این برای ما اگر در گذشته رؤیا بود امروز چشم خود میبینیم و به شاهنشاه بزرگمان تبریک میگوئیم به همه آزادگان جهان واقعاً باید تبریک گفت اما میبینیم که تغییرات بودجه در طی این چند سال چه جور بوده بند تمام ارقام را دارم در سال ۸۴۳ / ۱۴۵ میلیارد در سال ۵۰ / ۴۸۱ میلیارد شده و سالیانه ۱/۴ در صد افزایش داشته است بودجه عادی ۵۵ / ۵ میلیارد بوده در سال ۵۰ شده ۱۷۴ میلیارد که سالیانه ۴ / ۱۸ در صد افزایش پیدا کرده است بودجه عمرانی در سال ۴۳ یعنی همان سال ۶۰ / ۴۰ میلیارد بود در سال ۵۰ شده ۱۸۲ میلیارد افزایش سالیانه میشود ۲۵ میلیارد ملاحظه بفرمائید مادره رکجا که به برق میرسیم توجه دولت باین معطوف بوده کار قم بودجه عمرانی را بالا برد پویی که صرف سرمایه گذاری واقعی در این مملکت شده و پولیکه مردم است که این نه تنها موجب شد که کشورهای صاحب نفت خلیج فارس و سایر کشورهای اوپک بحقوق حقه خودشان بر سند امروز در روابط بین کشورهای دارنده مواد اولیه و شرکت های خریدار و صنعتی یک رابطه جدیدی بوجود آمده در دنیای صنعت و اقتصاد مبدأ یک تحول مهمی در

اختصاص داده می شود این باعث می شود قطب های کشاورزی با سرعت بیشتری توسعه پیدا کند. آموزش و پرورش در برنامه عمرانی ۶۴ درصد اضافه شده قبل از انقلاب امر آموزش و پرورش در سطح عقب مانده ای بود ولی امروز با وجود سپاهیان دانش که تعدادشان زیاد است است زارع ایرانی توانسته است از نعمت سواد بهره مند شده مثل همه افراد ملت ایران ترقی کند و امروز بین روستایان بایک شهری فرقی نیست مسئله بیش می آید بلکه در بعضی روستاهام و جهات تعلیم فراهم تراز شهرها است می تواند مجاناً استفاده کنند امداد و مان و بهداشت ۵۹ در صد اعتبارش اضافه شده فرهنگ و هنر ۹۴ در صد اعتبارات راههای روستایی سیصد درصد معاافاً از شما آقای هویدا مشکر بیم بهداشت داشت ترویج آبادانی هستند باور بفرمائید بعضی مواقع که من بیان روستایان میروم بعضی از اینها میگویند که آیا واقعاً مخواهاب نیستم؟ مگر میشد این خوانین ، این اربابها و فنوالها و اینها را که مالک بودند وجود داشتند در این مملکت از دهات بیرون کرد و زارع صاحب ملک خودش بشود امروز را زارع رؤیا می داشت ولی وقتی میبینید بهم واراده شاهنشاه خان رفت ارباب رفت امروز صدای آزادی در تمام دهات بلند است سپاهیان انقلاب برای نجات این زارعین ما کوشش میکنند اینجاست که ما میبینیم ۱۵ میلیون ملت مادرهات و روستاهای هستند و حقوق انسانی خودشان رسیدند خیلی از خوانین هم بودند که چوب لای چرخ میگذاشتند گاهی مستقیم و غیر مستقیم ولی اراده شاهنشاه نیرومندتر از آن بود که این حوادث و هم بستگی ارتقا عسیادو سرخ بتواند دور آن اراده استوار خلی و اردیاور ندامی بینیم که دهقان ایرانی آزاد شده و صاحب ملک خودش است وزندگی آزاد خود را شروع کرده و روز بروز هم از پر کت انقلاب سفید ایران بهره مند میشود این عمران روستا سبقاً بود ولی حالا اعتباراتی اختصاص داده شد ولی هر چه آقای هویدا بیشتر بر رستاهای توجه کند ما بیشتر مشکر بیم برای سال ۱۳۵۰ اعتبارات عمران روستایی ۱۴۳ در صد اضافه شده و رقم قابل توجهی است که نهضت عمرانی وسیع تری بوجود میاورد عمران ناجیه ای ۷۳ در صد اضافه شده و قنی ۷۳ در صد برای عمران ناجیه

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۳۵

صفحه ۱۳

عین حال که به نیازهای جامعه توجه کرده از تعادل برخوردار است یعنی يك بودجه تعادل با توجه باین مشخصات در اجرای برنامه های عمرانی هدفهای آتی کشور در نظر گرفته شده عمران مملکت بستگی به امروز ندارد. شاهنشاه معلم معظم مادر جلسه سازمان برنامه اشاره فرمودند که به برنامه ۲۲ سال آینده مملکت توجه شده این نشان میدهد این مملکت ممکن نیست فقط برای امروز فکر کند برای ۲۲ سال بعد خودش فکر میکند به آن درجه از پیشرفت رسیده ایم که برای ۲۲ سال آینده برنامه تهیه بکنیم و فکر کنیم (یکی از نمایندگان - نسل آینده هم بایس دولت درود میرستد) تحول بنیادی و تحکیم زیربنای اقتصادی رعایت گردیده و خیلی کارها در این برنامه که متواند زیرسازی اقتصادی هر مملکتی را آماده بکندوقی را اسانه شد زارع میتواند کالا شرایط ابیار و بیاز ابرساند این کارها زیربنایی است که مملکت را برابر کار صحیح و سریع آماده میکند مطلب مهم دیگر که مرجبات رشد سریع اقتصادی را فراهم میکند این رشد سریع اقتصادی ماست که در دنیا مورد اشاره قرار گرفته و بعنوان یک رشد استثنایی شناخته شده این وشد خوشبختانه بصورت صحیح و سریع پیش میرود و از نظر اقتصاد اجتماعی موجب افتخار و سر بلندی ملت ایران شده است (صحیح است) (مسعودی - کارشناسان خارجی آمدند مطالعه کردند باور نمیکردند) یک مطلب اینجاست که میخواهم که وقتی ما میبینیم دولت هویدا دولت خوش حسابی هم هست در لایحه بودجه بعضی از مؤسسه دولتی وقتی بول قرض میگیرند واقعاً در گذشته میدیدیم که قصد پس دادن ندارند در برنامه های گذشته میدیدیم که منعکس بود با نک مرکزی اینقدر طلکار است فلان بانک اینقدر طلکار است هر وقت بدولت میگفتند چطور شد میگفت با نک مرکزی از خودمان است و خودشان را مکلف نمی دانستند که بدھی خود را بدهند ولی در این لر قام بودجه من دیدم که دولت سعی کرده تا آنجا که امکان دارد و امهاش را پرداخت کند (مسعودی - پرداختهای خارجی هم همینطور) عرض کردم داخلی و خارجی (یک فراز جایی) انتباهم حسابه را هم میدهد اشتباهم حسابه هم یکی از همان قرض هاست که این دولت توجه کرده این اشتباهم حسابه سالها مورد مطالبه

دولت با کمال رشادت و صحت عمل این دستگاهها را مورده دفع قرار داده و امروز مامی بینیم با چه سرعانی مالیات مستقیم در مملکت مازیاد می شود ۲۵ میلیارد بوده اآن رسیده به ۳۰ میلیارد یعنی دولت توفيق پیدا کرده طرف یکسال پنج میلیارد اضافه بکند این ارقام جالب توجهی است من چندین بار این رقمها را بررسی میکنیم که شاید اشتباهم شده باشد برای اینکه در سال ۴۱ مالیات مستقیم ۵ میلیارد بوده در سال (۵۰) سی میلیارد شده و این فوق العاده درخشناد است که دولت توفيق پیدا کرده از طبقه ثروتمند باین سرعت مالیات بگیرد گسترش عدالت اجتماعی هم همین است تنها هدف این نیست که دولت بولی بگیرد البته یکی از برنامه ها این هست ولی هدف های اجتماعی هم دارد که طبقه پردرآمد پردرآمدتر نشود این بول را میگیرد خرج مملکت میکند صرف طبقه ضعیف مملکت میکند که عدالت اجتماعی در مملکت مستقر شود و این سیاستی است که دولت در اجرای رفاه عمومی و استقرار عدالت اجتماعی در کشور اجرا میکند مالیات غیر مستقیم در سال ۵۰ به ۵۵ میلیارد میرسد ۹ میلیارد از نفت بترين نفت گاز سوخت هواپیما و نفت کوره است از الکل و نوشابه های الکلی ۱/۸۵۰ میلیارد است و بندۀ خواستم بگویم علت اینکه ارقام مالیات عیر مستقیم را به تفکیک میخوانم از این جهت است که همه مابدایم این مالیات آن مالیات غیر مستقیمی نیست که بطريقه ضعیف مملکت تحمل شود بلکه از طبقه ای گرفته میشود که مرافق هستند اگر مالیات نفت و بترين است از طبقه اتو میبل دار گرفته میشود اگر مالیات گذرنامه است از طبقه مرافق است که میروند اروپا این ارقامی است که فوق العاده با ارزش است و نشان میدهد دولت از همه جهات سعی میکند در آمدش را بالا ببرد در همین کتابچه هایی که جناب آقای نخست وزیر با ساحت مقدس مجلس شورای ملی دادند در نطق خودشان مشخصات بودجه را اینطور مورد اشاره قرار داده اند در این چهار بخشی که در بودجه است به نیازهای فوری و ضروری جامعه توجه شده و پایه های بسیار محکم و صحیح و استواری در آن بوجود آمد و نخواسته تها لایحه بودجه بکدخل و خرج باشدو بگوید متعدد است نه در

برای اجرای مرحله اول قانون استخدام ۳۰۰ میلیون تومان اختصاص داده شده برای یک مرحله ترفع ۱۵۰ میلیون تومان - ده میلیون تومان برای اشتباهم محاسبه منظور شده ده میلیون تومان بازنشستگی در درصد کارمندان و مستخدمین جزء، ده درصد حقوق مستمری مستخدمین بایه اداری سابق ۱۰ جزو، درصد گروهی از کارمندان بازنشسته کو اقاما واقعی در درستگاه دولت بودند خدمت کرده اند حالا که دولت باید مراقبت کند بین مقدار تولید و مصرف یک تعادل بوجود بیاورد برای اینکه بتواند هم احتیاج مصرف کننده را بصورت صحیح بازخ عادلانه تأمین کند و هم به آن صورت نباشد که مواد تولیدی بیش از ظرفیت جذب کشور بباشد این تعادل از آن تعادل هایی است که در پیشرفت وضع اقتصادی و حفظ وضع اجتماعی بسیار مهم است و در این لایحه بودجه مورد توجه آقای نخست وزیر قرار گرفته یک تعادل دیگر بین عرضه و تقاضای نیروی کار در روستاهای شهر ۷۵ و بیست و پنج بود یکی از دوستان یادداشتی فرستاده که درآمد ۶۲ درصد است بهر صورت همانطور که زمان میگذرد این نسبت بازنشستگی استفاده کنند یا آن مستخدم جزء اینها یکتفاهمی است بنفع کارمندان یک نکته ایران اینجا اشاره کرده بود که این طبقه ضعیف مملکت که کارمندان بازنشسته باشند و او قاباً بهیج کجا دسترسی نداشتند تو استند از این ده درصد افزایش حقوق بازنشستگی استفاده کنند یا آن مستخدم جزء اینها یکتفاهمی است بنفع کارمندان یک نکته ایران اینجا اشاره کرده بود که نسبت نیروی کار در روستاهای شهر ۷۵ و بیست و پنج بود یکی از دوستان یادداشتی فرستاده که درآمد ۳۸ درصد فرق میکند آن هفتاد و پنج و ۲۵ مال دو سال پیش بود من خوش قدم باشند گویا آقای مهندس گلسرخی فرستاده اند خیلی تراست گویا آقای مهندس گلسرخی فرستاده اند خیلی متشرکم حالا مسلم با توسعه صنعت در مملکت که درآمد عده مملکت نفت است اگر اراده شاهنشاه مباراین تعلق گرفت که در آمد نفتی ماباین سرعت بالا برود این یکی از پرورزیهای درخشناد عصر حاضر است و موجب شده که دولت بتواند در سال آینده یک رقم ۱۸۰۰ میلیون دلاری داشته باشد بدیهی است یک دولت خدمتگزار و واقع بین که بر نامه داشته باشد با نقشه و بر نامه سعی میکند که تمام منابع مالیش تقویت بشود و از آن معنی که امکان افزایش در آمد زیاد دارد تلاش بکند نهاینکه تنها صادرات زیره زیادتر بشود آن شاید حداکثر مثلا به ۱۰ میلیون دلار برسد ولی این یک معنی است که ظرف ۵ سال می شود یک رقم ۳۶۰۰ میلیون دلار داشت آورد حالا علاوه از نفت ما به بینیم مالیات مستقیم که در چند سال آخیر زیاد شده و از ۵۰ تا ۵۵ تا شد که مملکت ما بقدار توانائی ارزی خود عمل کند که همیشه تعادل برقرار باشد و سیاست ارزی مملکت ما را محکم کند و تعادل دیگر تعادل قیمتهاست که همه اطلاع دارید. یکی از اقدامات بر جسته دولت تأمین رفاه کارمندان است و باید بدولت تبریک گفت که اقدام وسیعی برای کارمندان کرده این مملکت استفاده میکند مالیات بگیرد

بخش ۱۶/۷ در صد پیش‌بینی شده بود که مطلبی که بنده لازم میدانم با آن اشاره کنم گذاشت هم مورد اشاره قرار می‌گیرد مثل اینکه جناب را مبدهم اشاره کرده بودند افزایش قیمت‌ها در داخل مملکت هست خوبشخانه بنا نظرات و مراقبتی که دولت کرده افزایش قیمت‌هادر ایران به مقیاس سایر ممالک افزایش کمی داشته این اقدام دولت در حفظ قیمت‌ها واقعاً قابل تقدیر است من دریکی از همین نشریات دیدم که دولت خودش را مقایسه کرده بود که قیمت‌ها در سال ۶۹-۷۰ در کشورها بین سرعت بالارفت ایطالیا ۳/۷ آلمان ۲/۶ - آمریکا ۷/۵ ژاپن ۵/۷ و سایر کشورها که ایران یکی از آن کشورهایی است که رقمش از همه اینها کمتر است از جمله مطالبی که لازم میدانم اشاره کنم مسئله دفاع مملکت است نمیدانم تیمسار کاتوزیان کجا استند قطعاً هستند (خانم صوفی - اینجا بودند آن رفتن بیرون) بمسئله دفاع مملکت در این بودجه اولویت داده شده و بنظر من بسیار لازم و ضروری است (صحیح است) (یک مملکتی که می‌خواهد طرحهای عمرانی و اقتصادی و اجتماعی و اقلایی خود را پیاده کند چنین مملکتی احتیاج باین دارد که حدود و ثغور خودش را حفظ بکند (صحیح است) و از جواز بحریم مقدس ایران جلوگیری بکند و این حدود و ثغور را حفظ کند (صحیح است) و فکر هرگونه تجاوزی باین حریم را مقدس بداند و بینوئی که دارداری خارج را بکند (صحیح است) مادام که از نظر دفاعی قوی و نیرومند نباشیم واقعاً نیتوانیم این برنامه های وسیع عمرانی را اجرا کنیم علت اینکه دولت باین امر دفاع اولویت داده با خاطر اینستکه برای ما دفاع از مملکت از ضروریات اولیه است (صحیح است) احترام مبارتش شاهنشاهی زیاد است، چون کاملاً ارتضی مأمور داد احترام ملت ایران است (صحیح است) و ارتضی ما آنچنان ارشتی نیرومند و مجہزو کاملی است که تردیدناریم از حریم مقدس ایران با رشد و سرخختی کامل دفاع می‌کند (صحیح است) شاهنشاه باین سامر در مصاحبه اخیر خودشان چنین اشاره فرمودند: «از لحاظ نظامی هم روز بروز بیشتر ممکن بخودمان نیشونم همین حالا نیروی نظامی ایران دارد جزو حساب می‌باید تأسیل ۱۹۷۶ نیرو های مسلح ایران از لحاظ قدرت و کیفیت بحدی خواهد رسید که مسلمان در هر حساب بین المللی ولی در ایران سعی ما اینستکه قسم اعظم سرمایه، پول

تولیدی حاصل می‌شود بهره آن ملماً خیلی بیشتر از بهره وام است این است که برای مملکت این قبیل اعتبارات بموقع است و اگر مطالعه شده باشد کاملاً لازم و ضروری است (صحیح است) (روحانی - و امهای سایق خرج تفریع و گردش می‌شود آنچه خروش می‌کردند) فرمایش همکار محترم جناب آقای روحانی کاملاً صحیح است اگر در گذشته میدیدیم که وام می‌گرفتند آن و امهای داشتند ۲۳/۸ میلیارد وام خارجی ۱۱/۲ میلیارد و دیوان وزارت اخانه ها و مؤسسات ۶۳۴ میلیون دیون متفرقه ۲۸۰ میلیون اینجا چون مسئله وام مطرح شد بند باید بار دیگر باید میدانم که این و امهای منحصرآ صرف کارهای عمرانی و صرف کارهایی می‌شود که از نظر اقتصادی را نایاب است و ضرورت دارد که در موقع لزوم از این و امهای اعتبارات انقلاب این ظلم را شکست در گذشته از وام می‌رسیدند چون ساقبه بدی داشتم یک دولت خارجی می‌آمد بممکنکت وام میداد و گمرکات را گرو می‌گرفت و این ساقبه بد در تاریخ ماهست و قنی بک مملکتی دست بکار عمران وسیع بزندعلاوه از منابع در آمدهای خودش که اشاره کردم چون این مملکت بسرعت پیش مبرود وسیع می‌کند تا آن حد که امکان دارد اولاً از در آمد خودش کارهای عمرانی بکند و اگر کافی نبود بر آن برنامه های وسیع مقداری از قرضه های داخلی و اگر نشد مقداری از وام و اعتبار خارجی کسب کند این وام و اعتبار خارجی در برنامه چهارم ۱۵۰ میلیون دلار بیش بینی شده این با گذشته خیلی فرق دارد امروز دولت این و امر امیگرید بایهه کمی صرف کار تولیدی می‌کند از این کار ظرف پنج سال یک در آمد سرشاری خواهد داشت که اصل و فرع وام را در مدت کوتاهی میردازد بنده میدیدم وقتی لاایحه وام مطرح می‌شد خیلی از دوستان ژاپن - البته در ایران بایرانه هایی که در چند سال اخیر بر هر بری شاهنشاه اجر اشده بخصوص بعد از برنامه اتفاق سفید این رشد دهد رصد یکرشد در خشان و متفرق است و برای ملت ایران افتخار آمیز است در برنامه چهارم با مطالعاتی که شده بود یکرشد ۴/۹ پیش بینی شده بود این رشد باینصورت بود کشاورزی ۳٪ صنعت و معدن ۱۱/۳ در صد نفت ۱۴/۳ در صد آب و برق ۲۷ در صد خدمات ۱۰/۲ در صد سهم بخشنها در تولید ناخالص ملی ۴۷ الی ۴۹ در صد - کشاورزی ۲۲ در صد صنعت و معدن ۱۱/۸ در صد نفت ۴/۱۸ در صد خدمات ۴/۲ در صد آب و برق سالانه ۲۷ در صد درحالیکه در برنامه چهارم برای این می‌کند علاوه بر اینکه توانستیم آن نهضت عمرانی خودمان را توسعه بدهیم از در آمد نفت و سایر در آمدهای کار عمرانی را انجام بدهیم از محل وام هم مبلغی گرفتیم بموقع پرداخت می‌کنیم باید توجه کرد آن بهره ایکه پرداخت می‌شود البته با سودیکه مالا از آن صنعت با کار

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۲۳۵

و اینبارهای صرف کارهای عمرانی بشود با اینکه بمدرن ترین وسایل دریانوردی، بمدرن ترین وسایل دفاعی که این وسایل برای آرتش مالازم و ضروری است (صحیح است) بنده آماروًأ عددادی دارم از پیشرفت دهاله اخیر آرتش ایران اقدامات مؤثری که برای آماده کردن نیروی زمینی ایران و تجهیزاتی که برای آرتش ایران لازم است بامدرن ترین وسایلی که وجود دارد از سلاحهای خودکار بسیار مدرن کم حجم و با قدرت ارتش بسیار زیاد که امروز در ارتشهای بسیار متفرقی و مدرن دنیا مورد استفاده است ارتش ماسی کرد که حتی بانواع ادوات هدف پایی و شانه‌گیری الکترونیکی شبانه مجهز بود و هست (صحیح است) اینها وسایل بسیار مهمی است شما بینید وقتی در دنیا وسایل هدف‌گیری الکترونیکی شبانه وجود داردما دیگر سرحدات مملکت را مثل قدمی نمیتوانیم حفظ کنیم باید این وسائل را بخریم ولو گران باشد ولود زیان کمیاب و نایاب باشد باید برویم و در هر جا و هر قدر هست پیدا کنیم و بخریم برای اینکه دفاع از مملکت لازم و ضروری وحتمی است وسایل و تجهیزات زمینی ما بهمین صورت تجهیزات مدرنی هست که دیگر اشاره زیادتر نمیکنم و برای ثبت در صورت جلسات میدهم که ثبت بشود برای اینکه لازم است در مردم نیروی زمینی شاهنشاهی بحث کنیم باید گفته بشود تام مردم ایران بدانندگا بر این ارزان نیست یک وقت یکی از همکاران یادم نیست که بود در اینجا صحبت میکرد و اشاره میکرد که ماجرا باید این وسایل را از خارج بخریم سعی کنیم در داخل تهیه کنیم بنام تیپ هوابرد و نیروهای ویژه هوا برد میباشد این دو سازمان با قدرت رزمی و وزیدگی و آمادگی رزمی خاص خود استجات مخصوصی در استاندارد بهترین نیروهای مشابه در دنیا هستند و همواره آماده‌اند با تجهیزات و جنگ افزارهای خودحتی در منطقه خطر خارج از حدود و ثور کشور شاهنشاهی نیروهای چنرباز بپاده نموده و هرگونه تهدید بانمرکز قوای متخصص را در هر نقطه‌ای که لازم باشد در هم بشکند این تجهیزات و این افراد در ارتش مالازم است امروز اگر ارتش دارای چنین تجهیزات و افرادی نباشد از نظر دفاعی هیچ ارزش ندارد ما خوبی خوشقت هستیم که ارتش شاهنشاهی ما تحت رهبری شاهنشاه بزرگ توائمه است باید در جهاد پیشرفت و اهمیت بر سر (صحیح است) کاظم مسعودی بوجب است) باید ارتش مامجهز بشود به مدرن ترین هواپیماها،

جله ۲۳۵

مذاکرات مجلس شورای ملی

و همه ما میخواهیم که قدرت دفاعی ما همانطور که اشاره شد به آن حدی برسد و تقویت باز هم بیشتری بشود که فکر هرگونه تجاوزی در هر نقطه‌ای که بخاک مملکت باشد دور از خاک ما نابود بشود (صحیح است) اما نیروی هوایی از آنجه که اشاره کردم بگذریم بیک‌سیستم شبکه‌دار و سیستم توبخانه دفاع هوایی مجهز میباشد که با پرسنل خود علاوه بر دیده بانی سراسر مرزهای کشور هرگونه تجاوز و حرکت هواپیمای خصم را فرنگها قبل از دخول بمرزهای شاهنشاهی بطور خودکار پایگاههای هوایی اشاره شکاری و تاکتیکی اعلام نموده و آنان را قادر می‌سازند بالاجماع عملیات رهگیری در خاک کشور متداور قبیل از بروز هرگونه خسارت بتأسیسات و شهرهای صنعتی نابود و خشی نماید (کاظم مسعودی - اینهارا باید گفت که مردم بدانند بودجه کجا مصرف نمیشود) یکی از دلایلی که خواستم در باره اولویت بودجه در امر دفاعی اشاره کنم و در اینجا بحث کنم همانطور که آقای مسعودی فرمودند برای اینست که ملت ایران باید دقیقاً بداند که ارتش ماجه وسایل در اختیار دارد و چه نیروی دارد و باید سرعتی قادر است هرگونه تجاوز احتمالی بخاک مملکت را نابود کنند این را دارای کاظم مسعودی - اینهارا باید گفت که هواپیماهای که اشاره کردم ارتش شاهنشاهی مابه آن مجهز است هرگونه تجاوزی را که در خارج از مرزهای ما بخواهد بسر زمین ما بشود بطور خودکار اطلاع میدهد و نابود میکند و سرتگاههای مامجهز هستند فوق العاده است (کاظم مسعودی - اینهارا ملت ایجاد غرور میکند) آقای نخست وزیر در نقطه خودشان اشاره کردند ارتش ما در چندسال آینده در شرایطی خواهد بود که دنبال روی ارتش ما حساب خواهد کرد این برای مملکت ما افتخار آفرین است (صحیح است) که روی ارتش ایران دنیا حساب کند و ارتش مارا یک ارتش نیرومند حساب شده و مجهزی بپاند (صحیح است) بدبیال تجهیزات ارتش شاهنشاهی باید اشاره کنم نیروی دریائی ما که در خلیج فارس داریم که خوشبختانه باز هم در اثر اراده شاهنشاه و فرمایش شاهنشاه ما و سیاست دولت ما دولت محافظه کار انگلستان مجبور شد که خلیج فارس را ترک بگوید (احسن - احسن) (کاظم فراچورلو - یعنی بصاحب اصلی داده شود) (کاظم)

پروردش ارقامی جالب تر در اختیار دارم در سال ۴۱ تعداد کل دانش آموزان ابتدائی و متوسطه و مدارس حرفه‌ای ما نزدیک به دو میلیون نفر بود در سال ۴۹ - ۳۴۰۰۰۰ نفر دانش آموز در مدارس ابتدائی ویک میلیون و ده هزار نفر در مدارس متوسطه و ۳۶۰۰۰ دانش آموز در مدارس حرفه‌ای و ۶ هزار نفر در استیتوهای تکنولوژی و ۶ هزار نفر در دانشراهای تربیت معلم و ۲۰ هزار نفر در راهنمای معلم مشغول تحصیل بودند که جمع آنها نزدیک ۵ میلیون نفرمی شود تقریباً به ۲/۵ برابر رقم مربوط به سال ۴۱ میرسد. این فرمایش رهبر بزرگ‌داشتمان شاهنشاه هست که این ارقام را اشاره فرمودند در سال ۴۱ تعداد دبستانها و دبیرستانها و مدارس حرفه‌ای مجموعاً ۱۴ هزار بود در سال ۴۹ تعداد دبستانها و دانشراهای عالی به ۳۰ هزار دبستانهای سپاهی ۲۲ هزار دبیرستانها ۵ هزار دبیرستانهای حرفه‌ای ۳۲ و مجموعاً بیش از ۵۷ هزار رسیده در سال ۴۱ تعداد کل دانشجویان دانشگاهها و مدارس عالی کشور ۲۴۵۰۰ نفر بود این رقم در سال ۴۹ به ۷۳۰۰۰ نفر رسیده همچنان و کلامی مؤثره راقعه تر از فرمایش شاهنشاه بزرگ ما نیست که باین صورت پیشرفت‌های آموزشی کشور را اشاره فرموده اند به آموزش عالی هم میرسم بادم می‌آید وقتی لایحه برنامه مطرح بود ما در کمپیوین برنامه صحبت می‌کردیم صحبت این بود که تا آخر برنامه چهارم اگر بشود مخصوصاً دانشجویان دانشگاهها را بر قم ۵۰ هزار بر سانیم یک موقیت در خشان است طبق این مطلب بالشاره شاهنشاه امسال ۷۳۰۰۰ دانشجوی دانشگاه داریم دوسال هم پیاپی برنامه مانده بشهد فکر می‌کنم در یکی از نقاط های آفای نخست وزیر هم این اشاره را دیدم که گفته‌ند مثل اینکه تا آخر برنامه بیک رقم صد هزار نفر خواهیم رسید واقعاً آفای هویدا شماتیر بیک می‌گوییم این رقمها افتخار آمیز است بینند در برنامه مملکت پیش‌بینی کردند با تمام امکانات مملکت که تا آخر برنامه پنجاه هزار نفر در دانشگاهها داشته باشید و شما در سطح برنامه به ۷۳۰۰۰ نفر رسیدید و مسلماً تا آخر برنامه بخصوص این نظر بعنی دو برابر آنچه که در برنامه گفته شده خواهید رسید بشهد یادم می‌آید سابقاً وقتی ارقام بودجه متشر می‌شد در روزنامه‌های ما همیشه نقطه ایراد مایین بود که این مطلعی که شما دوسال پیش

و پروردش است. (جانم دکتر دولتشاهی - بسیار سندیده) امث (معیری) - بسیار خدمت بزرگی کردند همه ملت ایران آموزش و پروردش را برای مملکت لازم و ضروری میدانند بنظر من هر قدر بول برای آموزش و پروردش اختصاص داده بشود کماست (کیوان - بهترین سرمایه گذاری است) بعضی از دوستان صحبت می‌کردند که این در آمد نفت چطور می‌شود (کاظم مسعودی - نوجه نداشتند). این یکی از سرمایه گذاریهای نیروی انسانی است (دکتر عاملی). در این موضوع بحث شد جنابعلی تشریف نداشتند) مثل اینکه بنده مکلفم حرفه‌ای شماراگوش کنم ولی رهبر شماید ایشان هم نیست (کاظم مسعودی - او دیگر کاری ندارد) ما هم مکلفیم که اینجا بایشیم و حرفه‌ای دوستان خود را که شنیدم باز مکرر بشنویم بسیار خوب حرفی نداریم (معیری - دیشب تا یک بعد از نصف شب اینجا بودیم) (دکتر عاملی - شما علاوه بر این عرض کرد عرض کردم) بعضی مواقع همانطور که در اول عرایض گفتم خوب است انصاف و حوصله داشته باشیم بله صورت بنده چون دیدم اشاره شده است بدرآمد نفت که باید سرمایه گذاری بشود ضمن سرمایه گذاریهای مختلف که مورد بحث است تمام این مسائل اگر فرست بشود به آن سرمایه گذاری سالم میرسم . یکی از سرمایه گذاریهای سالم در هر مملکتی نیروی انسانی مملکت است ما باید بروان پاک رضا شاه کبیر درود بفرستیم به بنای ایران نو که با تأسیس مدارس و دانشگاهها موجب شدن که همه ممکن است امر佐 زاین جاهیتیم و افتخار خدمتگزاری داریم در آن مدارس و دانشگاهها درس خوانده ایم رضا شاه کبیر فرصتی داد بهم می‌که فردی از هر خانواره و هر طبقه در سایه لیاقت بمدرسه و دانشگاه برود و امروز خدمتگزار مملکت باشد قبل از آن در مملکت ما چنین امکانی وجود نداشت عده محدودی از خانوارهای معنی باشد این معلم سرخانه یک تحصیل مختصری می‌کردند بنده فکر کردم برای پیشرفت‌های آموزش و پروردش ارقام دقیق در اختیار من هست ولی روزی که افتخار شرکت در مصاحبه مطبوعاتی شاهنشاه را داشتم رهبر خردمند ملت ایران در فرمایشات خودشان پیشرفت آموزش و پروردش را اینطور مورد اشاره قراردادند فرمودند: «در قسمت آموزش و

شده و گفتن آن ضروری است و طرح لایحه بودجه فرست میدهد که این قبیل مسائل گفته شود که هم ملت ایران مطلع شود و هم در تاریخ ملت ما ثبت شود و صورت مذاکرات بماند که همه بدانند که آگر دولت حزبی ما اولویت به امور دفاعی داده است بخاطر اینست که سرحدات ما از هرگونه تجاوز احتمالی محفوظ و مصنون بماند تا ما بتوانیم برنامه های وسیعی که در سطح مملکت داریم اجرا کنیم. (قرارچارلو فرمایشات شما بسیار ضرورت دارد) مشکرم ، علاوه بر یکانهای شناور پیش گفته شد، که در طول پایگاههای متعدد و مؤثر خود در کرانه‌ها و جزایر خلیج فارس و دریای اعمان گسترش یافته‌اند این نیرو مجهز به تأسیسات عظیم ساحلی است اسکله‌ها و تعمیر گاههای کرانه‌ای و حوض‌های شناور است که صریح از هزینه‌های سرمایه‌ای عظیم و زمان طولانی تهیه و ساختمن آنها اکنون نیروی دریائی شاهنشاهی ما دارای ناوگان عظیم و پایگاههای لازم در کرانه دریای مازندران می‌باشد که مأموریت آن بیشتر جنبه‌های شناسایی و آموزشی داشته و نیروی دریائی اصمم است در آینده دانشکده دریائی مجهز و پیش رفته‌ای در این منطقه ایجاد کند. نیروی دریائی شاهنشاهی برای دفاع از سواحل وسیع کشور بیویژه در بنادر و کرانه‌های خلیج فارس و پاسداری خلیج فارس آمادگی کامل داشته باشند و این پاسداری را با کمال صحت انجام بدهد (صحیح است) نیروز دیگر روزی نیست که ارتش خارجی بتواند در خلیج فارس بماند (صحیح است) ارتش شاهنشاهی ما، نیروی دریائی ماجهز هست و باید مجهر ترهم بشود تا برای دفاع از ماجهز است (صحیح است) ارتش شاهنشاهی ما، نیروی دریائی مانند (صحیح است) ارتش شاهنشاهی ما چهارگاهی بتواند از بزرگ‌ترین خود را غیربرداشت کند. نیروی دریائی ناوگان آن در سال ۴۱ از چند ناوچه سپک و چند فروند ناو مین جمع کن و چند قایق گشته تجاوز نمیکرد اینکه در آستانه سال ۱۳۵۰ از حدود یک نیروی دریائی ساحلی یک نیروی دریائی مؤثر و نیرومند در خلیج فارس تکامل یافته و متناسب انواع ناوهای جنگی مؤثر از دسته ناوگاهها ناوهای مختلف ساخت رسانی ، مخزن آب تعمیر گاه سیار ناوهای مینی روب و مین شکار، ناوهای ضد زیردریائی و ناوهای کشتی نیرو برو و غیره می‌باشند. نیروی دریائی ما امروز به آن مرحله از پیشرفت رسیده که قدرت پاسداری از خلیج فارس را بتوح کامل و صحیح دارد و همچنان خارجی نمیتواند فکر این را بکند که در خلیج فارس خواهد ماند یا خواهد آمد (صحیح است) ملت ایران و نیروی دریائی ایران در خلیج فارس با کمال رشادت و سرسرخی دفاع خواهد کرد (صحیح است) بنده لازم میدانم با این مسائل تکنیکی و تجهیزاتی ارتش شاهنشاهی اشاره کنم برای اینکه کمتر این مسائل گفته

گفتید اجرا نشده حال آفرین برشماه اینکه آن مقدار اجرا
نشده بلکه بدو به این هم میرسله این را می گویند پیشرفت
دولت و مملکت نمو نظرز کار وقتی صحیح بود، با برنامه
ونقشه و هدف صحیح بود قرین موقبیت می شود این
دلیل است که حزب پاسدار انقلاب در کار خودش موفق
است و از هر برنامه ای صمیمانه دفاع می کند (احسن)
(قر اچورلو - اولویتی که دولت برای آموزش و پرورش در
نظر گرفته این ارقام در سال آینده ترقی خواهد کرد) (کاظم
مسعودی - اگر برای انسان سازی باشد روزی که نفت
نداشتم انسانهای خواهیم داشت که برای ما در آمد
خواهند داشت) (دکتر شفیع امین - برای دانشگاهها هم
همینطور است) علاوه بر آمارهایی که بعضی رساندم از
سال ۱۴۹۶/۹٪ بر تعداد محصلین دستانهای دیر استانها
افزوده شده بادمی آید یک وقت صحبت بود که ماجندا
مدرسه داریم چند رصد بر تعداد محصلین اضافه شده این
رقم که در گزارشها وزارت آموزش و پرورش دیدم که
از سال ۱۴۹۶/۴۹٪ ندوش در صد بر رقم محصلین اضافه
شده نمیدانم جواب این رقم ها راچه کسی میدهد که چطور
شد در این مملکت در سایه یک افتخار برای زندگی خود میدانم
را یک خدمت میدانم یک افتخار برای زندگی خود میدانم یک
روزگاری با آن دولتها آثارشیست و عوام غریب مبارزه میکردیم
در روستا ها ۱۱۹٪ اضافه شده در این برنامه
سباهی دانش که یک برنامه افتخار آمیز برای مملکت است
(سعودی - الگو شده برای دنیا) همانطور که آقای کاظم
سعودی گفته سرمش برای دنیا شده این برنامه سپاه دانش
یکی از برنامه هاست که همیشه باید در نظر ملت ایران
افتخار آمیز ترین برنامه های مملکت باشد قبل از انقلاب
در این دهات و روستاهای از مدرسه خبری نبود فرزندان
روستاییان می از نعمت سواد محروم بودند ولی
امروز می بینیم که از برنامه سپاهی دانش
و حقیقت دفاع میکنید میگویند چهل سال بیش آقای رامبد
این حرفا را زد والموتی این حرفا را زد، قضاؤت مم با
ملت ایران است آقای رامبد هم شما و هم من و هر کسی
که امروز در مشروطیت ایران نقشی و وظیفه ای داریم
رفتی هستیم ولی قضاؤت با ملت ایران است فرد فرد
زارع و کارگر و کشاورز و اصناف و آنها که از
فرزندانش در دیرستان و چهارمی در سال آخر دستان است این

هستیم که رفاه همه طبقات ملت ایران از جمله معلم، قاضی، کارمند
فرهاد شود اساساً یک نکته ای را عرض کنم این مسئله طبقات را
متحدون تقاضا و مشکل شده اند ناقوت خواهند کرد (دکتر خازائی) -
وزارت آموزش و پرورش به آموزش افراد استثنائی دست زده در حالی که
باید در این اجتماع از هم جدا نکرد همانطور که رفاه
معلم مورد تقاضای هاست رفاه یک قاضی هم هست رفاه یک نزد از
هم هست . رفاه یک کارگر و یک کشاورز هم هست هم باید
به مردم بشوند بنابراین باستی یک کاری بکنیم که انشاء الله
با امکانات مملکت همه طبقات در رفاه باشد بند یک آماری
دیدم که اگر فرار باشد همه افراد لازم التعلم مملکت وارد
مدرسه شوند حداقت باشد ای ۶۰۰ میلیون نومان به بودجه
آموزش و پرورش اضافه شود امکان مملکت و مجاهدی که
برای افزایش درآمد می شود ملاحظه می فرمایند و اولویت هم
که به آموزش و پرورش داده می شود زاجع به رفاه معلم چون تذکر
دادید عرض می کنم که برای رفاه معلم اقداماتی دیدم که شده
است ممکن است بند و جناب اعلی مرغه باشیم ولی رفاه باید
زیاد باشد برای همه طبقات ، فعالیت خانه سازی از جند سال
شروع شده وزارت آموزش و پرورش در تأمین رفاه حال
معلمین کشور از نظر مسکن و بیمه اقداماتی مبذول داشته و
دویست دستگاه آبار نمان باین منظور در تهران ساخته اند که
بین معلمین تقسیم نمایند و نظیر این طرح ادامه پیدا خواهد
کرد و نظیر این طرح با مکاری شورای آموزش و پرورش
منطقه ای در سایر استانها و از جمله اصفهان ، آذربایجان ،
استان ساحلی و بنادر و جزایر در بیان اجرای این بود که اول سال است و
بجهه کتاب ندارد در این کتاب فروشیها خود بند میدویم برای
یک کتاب که کتاب گیر نمی آمد و بجهه بند مدرس نمی رفتند ولی
امروز وزارت آموزش و پرورش این مسئلہ را حل کرده کتاب را
چاپ می کنند و خیلی از زان در اختیار مردم می گذارد (کاظم
سعودی - سمعاً قبل هم میدهد) این چاپ ۱۵ میلیون کتاب
و توزیع آن کار بسیار ارزشناهای است این رقم ۱۵ میلیون بکر قم
کوچکی است گرچه قدمهای بر جسته ای است ولی در قیاس
دولتی که کارهای بزرگ می کند بند صرف نظر می کنم (خازائی)
کتاب بخط نظامی برای پنج کلاس وزارت آموزش و پرورش
نهیمه کرده در صورتی که در ممالک دیگر ساقه ندارد) و امام نظام
جدید آموزشی که دشوار است این این حرفها را زد ، قضاؤت مم با
بنده امیدوار هست با حرج ای نظام جدید آموزشی یک نهضتی
در کار آموزش ابتدائی مملکت بوجود یک دانشگاه آقای
رامبد یک اشاره ای به رفاه معلم کردند مامش شما خواستار

رشته ۵۵ رشته شده و این امر تعليمات حرفه‌ای باز هم بنظر من باسرعت پیشتر هم باشد جلو برود و باید آن توجه پیشتری بشود آن عده زیادی در مملکت داریم که از مدارس بیرون می‌باشد در حالی که اعده زیادی ما لازم داریم برای صنایع که این دبیله‌ها تبدیل آن صنایع نمیخورند در حالی که حق اینست که آنها هم برای این صنایع آماده شوند (دکتر پرتواعظم - با برآمده حدید آموزشی این کار انجام میشود) (حی - بخش خصوصی غیر انتفاعی هم این کار را میکند) امیدما این است که باین مطلب توجه شود، به صورت امروز در مملکت ما بخش دولتی و خصوصی باهم قدم بر میدارند و من در این برنامه‌هاییکه از طرف دولت مطالعه میکردم دیدم که دولت متوجه حرکت و نلاش و فعالیت بخش خصوصی هست و آنچه را باید ایرانی برای پیشرفت مملکت میداندرسان ۵۰ در مردم آموزش عالی باشد عرض کنم اعتبارات داشکاهها ۲۲٪ اضافه شده این ۲۲٪ در امر آموزش عالی رقم بسیار مهمی است دولت بسیار عزیز ما جناب دکتر برتوااعظم مطاعت بسیاردقیقی در امر آموزش عالی کردند که بند دیدم پیشرفت‌های آموزش عالی را با چه دقت مورد بررسی قرار داده اند در یادداشت‌های ایشان دیدم که امر آموزش عالی تا چه حد مورد توجه دولت بوده و این رقم ۲۲٪ اضافه اعتبار یک رقم بسیار قابل توجهی است، یک نکهای را آفای دکتر المونی چرا بهما نمی‌هدید؟

مسعودی - آنرا حزب سابق بان ایرانیست میداندو خبرداده از سینار.

دکتروفیور - شما سابق بودن حزب بان ایرانیست را از کجا میدانید؟

کاظم مسعودی - از آنجائی که شما آنکه حزب ایران می‌باشد را برای نمی‌گردید، از فضل الله صدر فهمیدم.

دکتر المونی - آفای دکتر عاملی وقتی لیدر شما صحبت میکرد ما گوش میکردیم اما وقتی صحبت میکنیم شما توجه ندارید، ما که حزب مشکلی هستیم بر نامداریم از جانب ۱۷۶ نفر همه صحبت میکنیم بلکه حزب مشکل یک افراد مفکر عده‌ای که افخار باسداری انقلاب را در آن دوستی موقری راجع به مسئله‌ای که افخار باسداری انقلاب را در آن دوستی موقری راجع به مسئله‌ای صحبت میکنیم هم‌فکری داریم و من یعنوان نیدرورئیس فراکسیون افخار دارم از طرف فراکسیون حزب صحبت کنم این صد احادی فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوبن است (صحیح است).

رضوی - آفای بس گرفتند.

روستا - ما برای اینکه آفیان ناراحت نشوند زیاد تر پید نمیکنیم.

دکتر المونی - نکته‌ایکه من باین عرض کنم بنشکم در

عالیترین مقام بر سر در شورای داشجو در کمیسیونهای عالی باستی اظهار نظر کنندگان طبقه‌های مختلف دیگر مملکت مورد احترام شاهنشاه ماهستند امروزه هزار داشجو همه درس می‌دهند خوب استفاده از نیروی انسانی چه جوی است؟ دیر کم‌آریم آن‌هم گرفتار کمی دیر هستیم این داشجوها آورده‌اند؟ کاربردی را میکند و هم در شرکت راهنمی خواند اگر شما می‌توانید از این کارها بکنید از این فکرها بولت نمیکنیم که بگوییم چنین و چنان بود یا باید یک مساله‌ای را ده دفعه تکرار کنم که اگر آخر سر خلاصه کنیم دو صفحه پیشتر تعبیش اگر بهینگ از ارقام معرض هستید بفرمائید اما یک نکته‌ای را که بینه عرض میکنیم و علاقه‌دارم که دولت هم بدانند یعنی می‌دانستکه این مطلب بادقت و مطالعه تهیه شده و برای مملکت است. آفای خسروی کردستانی دوست ما یک بادداشتی دادند که جالب است و بینه نمی‌دانست و در جراید و شریات هم ندیدم و آن مطلب این است استفاده از داشجویان برای تدریس این کار مهمی بود جالب بود که دستور آفای هویدا بود از تیر ماه ۴۷: باکسون از ۱۶ هزار نفر از داشجویان برای تدریس استفاده شده که ۸ هزار نفر اینها در تهران و شهرستانها خدمت میکنند ۴ هزار نفر در کادر آموزشی هستند ۴ هزار نفر در کادر اداری ۳ هزار نفر در عویش‌ستانهای تهران و شهرستانها تدریس می‌نمایند هزار نفر در شهرهای داشکاهی درس می‌دهند میثا اصفهان - شیراز - مشهد - رضائیه اینها تبعیجه کارشان چی بود جای هزار دیر لیسانسی علوم فیزیک وزبان تدریس می‌کنند چون ۴ هزار داشجو در هفته ۲۰ هزار ساعت و ماهباده ۸۰ هزار ساعت تدریس می‌کنند این اس اتفاق را اداری را بر دند این سازمان را آفای نخست وزیر اتفاق دادند یکی از معاونین وزیر مشاور و یک کارمند اداره کنند برای داشجویان مطالعه کنند. اما در جراید دیگر سازمانی هست که از اساق بوده چهار کنندیک سازمانهای جدیدی می‌سازند به این صورت چنین تشکیلاتی را یک معاون وزیر مشاور و یک کارمند اداره میکنند می‌فرمایند این کارمند نباشد بس چه جویی اداره کنند بنابراین ملاحظه میفرمایند خیلی از محصلین ما متأسفانه وقتی به خارج می‌روند طرف شوئی می‌کنند برای اینکه درس بخواهند ولی اینجا مقام داشجویان مقاعی است که مورد علاقه شخص شغیص شاهنشاه است (صحیح است) آن مقامی که شاهنشاه فرمودند داشجو باید به

شاهنشاه موجب شد که کارخانه غظیم تراکتور سازی در این مملکت بوجود آید برای اینکه امروز نمیشود با دست زمین را شخم زد شخم با دست اتری ندارد تراکتور در رسال ۴۱ ۱۲۰۰ دستگاه بود و امروز به ۲۵ هزار دستگاه رسیده هم قیمت ارزانتر است و هم تسهیلاتی که برای واگذاری این تراکتورها وجود دارد بسیار است که يك زارع بتواند صاحب تراکتور شده حالا بشرکت‌های سهامی زراعی که میرسیم یک بحث علیحده است تولید و مصرف واکسن دامی از ۴۷ میلیون واحد در رسال ۴۹ به ۱۳۰ میلیون افزایش بیدار کرد این همه دام در این مملکت آماده میشود برای اینکه آنقدر گوشت این مملکت را تأمین کند خوب اینها يك از نظر بهداشتی خوب نگاهداری نشوند میرن دناریین میروند یکی از کارهایی که باید بود حفظ اینهاست یکی از کارها افزایش مصرف است در مملکت ما آمار هست رقم هست بعضی ها بنده می‌بینم می‌گفتند سابق گوشت بیدا میشد و حالا کم بیدا میشود چرا کم بیدا میشود سابقاً گوشت کم میخوردند گوشت که نبود، مصرف بیدا شد میزان مصرف بالا رفته امروز آمار مصرف عجیب و غریب بالا رفته افزایش مصرف موجب شده تولید بمصرف نرسد باید کاری بینند که این تولید و مصرف با هم آنکه بیدا بکنند منتهی از يك طرف باید مرتع را حفظ کنیم برای اینکه سدها برنشود از يك طرف تأمین گوشت باید بشود گاهی بر نامه هائی است بنده فکر می‌بینم که يك وزارت‌خانه چهار وزارت‌خانه شده آفای مهندس گلسرخی یا آفای دکتر ولیان برای خاطر اینها این وزارت‌خانه‌ها تأسیس نشده است مملکت احتیاج داشت ما که میگوئیم کشاورزی مملکت باید به سرعت بیش برود آنوقت تمام سازمانهای کشاورزی در يك وزارت‌خانه هست که بود و قابل‌داره نبود اگر بخواهیم مملکت را بیش بیریم اول، باید این مشکلات را حل بکنیم باید آمدهای لایق و شاسته و تفصیل کرده برای این کارها داشته باشیم که بتوانند به وظیفه خودشان عمل کنند به همین دلیل است که چهار وزارت‌خانه بوجود آمد (عباس میرزا) - موقع خوردن گوشت نفرمایید که همه میخواهند گوشت تازه بخورند (تولید بینند از ۲۷۶ هزار تن در رسال ۴۱ به ۵۴۵ هزار تن رسیده ۸۶۰ هزار تن به میلیون و نیم تن رسیده ملاحظه بفرمایند يك مملکتی بودیم و حالا چه هستیم ساقماً مجبور بودیم قنداز خارج وارد کنیم

امروز مربوط به صدور است) نظر جناب‌الله که در این کاربصیر هستید صحیح است. خیال میکنم که این مطلب همه مارامتا از کرد که بالغ از این مملکت در گذشته چه جور رفتار میکردند شاهنشاه اقدام فرمودند به انجام اصلاحات ارضی انقلاب فرمودند آن زارع که بجهاش بدخت و بیجاده از آن بالا میافتاد و ازین میرفت آن زارع امروز صاحب ملک خودش میباشد زن و بجهاش این مسائل مملکتی را روشن کنیم بهینه‌ی کشاورزی این مملکت ما اگر می‌خواهیم کشاورزی مملکت پیش برود همینطور گفتن با حرف بیش نمی‌رود اگر با حرف بیش میرفت می‌گفتیم زراعت بدهیش... باید زارع بود زراعت کرد به این مملکت آشنا بود چه جور میشود زراعت کرد والا اگر خداوند چنین قدرتی میداد بهر کس نخست و بزر مملکت بیش از همه کس میخواست که همه کارها خوبتر و سرعت بیش برود... صبح می‌گفت زراعت بیش نمی‌رود و آنوقت درست میشد این منطقه دورافتاده نشته اند و درس می‌خوانند معلم دارند معلم سپاهی داشت که در آن ارتفاع ساخته بودند رسیدم بیاده شدم نگاه کردم دیدم که بجهاش بالباس تمیز در این منطقه دورافتاده نشته اند و درس می‌خوانند معلم دارند معلم سپاهی دارند و از شدت شوق از فرط نوچ گریه کرد و اضافه کرد که من شهری نمیدانستم دردهات ایران چنین نمی‌نمیست و تحولی شده... شهری ها نمیدانند دهات را نمی‌شناسند ما بعلت اینکه باروستاها تعام داریم خلی از دوستان نمیدانند این مال زارع و مال کارگر را بموقع آن میرسیم اما بهینم عواملی که برای کشاورزی لازم است جی بود؛ مصرف کود شیمیایی در رسال ۴۲، ۲۶۰ هزار تن بود و در رسال ۴۹ به ۲۳۰ هزار تن رسیده است یعنی ۰/۷۷٪ کود شیمیایی مادر گذشته کود شیمیایی هم از خارج وارد میشند خوشبختانه با توسعه صنعت بتروشیمی در داخل مملکت تهیه میشود خیال می‌کنم کم کم وارد میکنیم تا انتیاج نداشته باشیم وارد نمی‌کنیم و ازابن گازی که قبل می‌گرفتند میکرد با توی شهر بود موقع برداشت محصول فقط سر محصول میرفت اینجا باید نکنناید را عرض کنم در حوزه زمین بود مالک بود صاحب زمین بود در سویس و خارج زندگی میکرد با توی شهر بود موقع برداشت محصول فقط انتیاج خود من يك گرفواری داشتم خوانین بودند بهینه‌ی این ده میکردند البته مالکین خوب هم داشتیم. یکی از مالکین این ده باید نسق زراعتیش را تعیین میکرد و مباشرش میرفت قبل از خرمن درب انبار امهر و موم میکرد زارع مکلف بود از سوراخ بالای انبار تمام محصول را نوی انبار بریزد تمام محصول را جمع آوری کند و از بالا توی انبار بریزد و سهم خودش راهم برندارد و هر وقت مالک باید هر وقت فرست کردد وقت داشتنند سرشان خلوت شد عواید مستغلات را در شهرها و با در تهران وصول کردن بروند آنچه و سهم این زارع را بدنه کردار آ نمیرفتند و مدت‌ها طول می‌کشید زارع احتیاج داشت حاصل دسترنجش مانده بود توی انبار در این روزهای این مملکت چنین داشت میرفت و به بجهاش طناب می‌بست چون راهی نداشت میرفت و به بجهاش طناب می‌بست از سوراخ بالا بچه را می‌فرستاد. باین تایل مقدار غلبه بردارد و ارتقای کند که اراده طناب بازه می‌شود رفودند در کشاورزی بعضی سال‌ها خشکسالی است مقدار زیادی محصول دیم ازین می‌رود بالاخره کشاورزی مملکت ما هم با دیم سیستم کشاورزی عرض شود آن سیستمی که اگر همه کشاورزی دیم باشد یکسال باران نیاید معلوم است ازین می‌رود تنها باید اقتصاد کشاورزی ما منحصر ممکنی به این زراعت دیم باشد زراعت دیم یکی از عواملی است که امروز وجود دارد و باستی از آن استفاده کرد (مهند عزت - برای

ولی امروز بهینید این مملکت موفق شده تولید چفندز از ۸۴۰ هزار تن به سه میلیون و نیم تن رسیده این کشاورزان خراسان این مناطق کیچندرخیز است از این در آمد استفاده میکنند تنه کشاورزی مملکت غلات نیست بعضی ها خیال رساند کشاورزی یعنی غله در حالیکه در آمدر کشاورزی صنعتی است. وقتی یک مملکتی میتوانند سه میلیون و نیم تن چفندز تولید کنند و احتیاجات فنده مملکت را تامین کنند این جانی است که به رشد سریع کشاورزی میزد امروز صنعت و کشاورزی دشادوش همراه اداره اگر قرارشود بول آن کشاورز را بگیر و بفرستیم بخارج اینکه کاری انجام نشده بول مملکت که به جیب کشاورز میزد داخل مملکت میماند صرف چفندز کاری می شود بدجیب کشاورز میزد و بدجیب کارگر میزد طرح دانه های روغنی در سه سال اخیر ۴۰ هکتار آفتاگردان کشت شده و در ۵۰ هزار هکتار دانه های مختلف روغنی با بخشودگی $\frac{1}{3}$ قیمت کود و $\frac{1}{3}$ درصد بهره کشت گردید در نتیجه ۴۲ هزار تن دانه روغنی بدست آمده و افزایش بیدا کرده در طرح برنج که از سال ۴۷ بمورد اجرا گذارده شده

چنین است :

- سال ۴۷ ۳۰ هزار هکتار ۴۰ هزار تن افزایش
- سال ۴۹ ۱۲۰ هزار هکتار ۱۶۰ هزار تن افزایش
- سال ۵۱ ۳۰۰ هزار هکتار ۳۲۷ هزار بیش بینی با این نظر افزایش، محصول سه ساله اخیر بالغ بر ۲۸۰ هزار تن برنج بوده است که تقریباً $\frac{4}{5}$ میلیارد دریال عایدی زیادتر نسبت برنجکاران شده است که در سال ۵۱ دو برابر خواهد شد. و میزان شلتوك به یک هیاپون تن رسیده است.

طرح گندم

- در سال زراعی ۴۷ - ۴۸ در مساحتی حدود ۳۵۵ هکتار اجر اشده افزایش محصول حدود ۴۹/۵۴ تن بوده است. در سال ۴۸ - ۴۹ سطح کشت گندم افزایش یافته به ۸۸/۲۰۰ تن رسیده است. سطح کشت دواحد سطح بمیزان متوسط ۱/۵ تن در هکتار بوده.

طرح پنبه

- مقدار محصول از ۱۲۰۰ کیلو به ۱۷۰۰ کیلو در هکتار رسیده.

سدسازی اصلاحوارد بحث نشویم جیزهای بدیهی را منکر نمیتوانیم. بحث بشویم آنکه آمدولین آفتاب مسلم است که مدد میداشت آب دارد برقراردار اراضی زیر سردا آباد میکنند رگیلان سطح برنج را حساب کنید این سد سفید درود چقدر مفید برای افزایش در آمد ملی است در رگیلان چقدر سطح کشت برنج امروز زیاد شده سابقاً در مملکت ما برنج در زمراه خوراک های نفیتی بود ولی حالا خوراک عامه است برای اینکه تولید برنج زیاد شده است.

رئيس - آفای دکتر از بیانات شما خیلی مانده است؟

دکتر الموتی - اگر اجازه بفرمائید بقیه بیانات در بعد از ظهر ایراد شود.

۴- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئيس - بنابراین بالاجازه خانهها آقایان این جلسه را ختم میکنیم و جلسه بعد ساعت هشت بعد از ظهر امروز خواهد بود.

(ده دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئيس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**

ملحوظ شده برای این نوع فعالیت ها که توسعه صندوق بعمل می آید در طرح مر بوط بقرار زیر است سال ۴۷ - ۴۰ میلیون ریال سال ۴۸ - ۴۰ میلیون سال ۴۹ - ۴۰ میلیون ریال جمع هزار میلیون ریال عملیات انجام شده صندوق مذکور در رشته های سرمایه گذاری در دامپوری، جوجه کشی، کشاورزی تأسیس شده کارش را هم دارد انجام میدهد بنده دیدم در یادداشت های هم مسلک بنده آفای مهندس عترت یادآور شده بودند اکنون تولید کشاورزی ۲۲ درصد از تولید ناخالص مارا نشکل میدهد و حال آنکه قبل از آن این رقم به ۱۲۰۰ است. هم نمیرسید بطور کلی تولیدات کشاورزی ایران از دو محصول زراعی و دامی تشکیل می شود سهم زراعتی ۶۰٪ / سهم دامی ۴۰٪ / و هزینه در بخش کشاورزی است بیش بینی اعتباراتی که برای سال ۵۰ در بخش کشاورزی شده تقریباً در سال ۴۸ صد درصد دوازد هزار ۴۹ صد درصد افزایش داده یعنی در سال ۴۸ مبلغ ۷/۷ میلیارد ریال و در سال ۴۸ مبلغ ۱۱/۵ میلیارد ریال در سال ۵۰ این رقم به ۱۶/۱ میلیارد ریال رسیده است یکی از مسائلی که اینجا اشاره شده در مورد سدها بود بنده خیال میکنم در فایده